

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Юридична відповідальність за порушення законодавства про охорону праці» за спеціальністю 081 «Право» 06 березня 2024 року.

Козлов Олександр Сергійович

1991 року народження

Громадянин України

освіта вища: у 2015 році закінчив Донецький національний університет за спеціальністю «Правознавство».

У 2019 р. вступив до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру конституційного, міжнародного і кримінального права за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Амелічева Лілія Петрівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права і процесу юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Здобувач має 11 наукових праць: 5 статей в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, а також 6 тез доповідей на науково-практичних конференціях, семінарах, наукових читаннях, зокрема:

**Статті в наукових виданнях,
включених до переліку наукових фахових видань України:**

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:

1) Козлов О.С. Деякі проблеми забезпечення конституційного права на належні, безпечні і здорові умови праці у світлі концепції правового аутопоезису. *«Південноукраїнський правничий часопис» №1, 2021. С.127-133.*

URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2021/1/24.pdf>

DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2021.1.22>

Ключові слова: належні безпечні і здорові умови праці, система управління безпекою праці й охороною здоров'я, професійний ризик, аутопоезис.

2) Козлов О.С. Принципи юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки №2, 2021. С. 52-59.*

URL: <http://www.law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-2-2021/8.pdf>

DOI: <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2021-2-08>

Ключові слова: юридична відповідальність, законодавство про охорону праці, принципи юридичної відповідальності, субінститут, право на безпечні та здорові умови праці.

3) Козлов О.С. Трудо-правові заходи покарання як важлива форма правового примусу у сфері охорони праці. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична, 2021. Вип. 30. С. 226–233.*

URL: <https://zenodo.org/records/6456683>

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6456683>

Ключові слова: правовий примус, заходи покарання, законодавство про охорону праці, порушення права на охорону праці, розмір штрафних санкцій, догана, дисциплінарне звільнення.

4) Козлов О.С. Юридична відповідальність за порушення законодавства про охорону праці: історіографічний дискурс у світлі теорії прав людини. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*, 2022. Вип. 32. С. 156–165.

URL: <https://zenodo.org/records/6584057>

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.6584057>

Ключові слова: правовий примус, законодавство про охорону праці, штрафні санкції, юридична відповідальність, історіографія.

5) Козлов О.С. Деякі проблеми юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці у контексті способу захисту права людини на безпеку. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2023. № 1. С. 82-92.

URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/14190/14093>

DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2023.1.3.8>

Ключові слова: охорона праці, трудові відносини, працівник, безпека, безпечні умови, верховенство права, принцип правової визначеності, захист прав і законних інтересів, санкція, спосіб захисту, порушене право, трудове законодавство, господарсько-правова відповідальність.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6) Козлов О.С. Щодо поняття юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці в науці трудового права. *Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 28 лютого 2020 р.* С. 57-60.

7) Козлов О.С. Щодо поняття дисциплінарної відповідальності за порушення вимог законодавства про охорону праці. *Тенденції розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 квітня 2020 р.).*

С. 40-44.

8) Козлов О.С. Щодо кореляції понять дисциплінарної та адміністративної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці. *Матеріали Всеукраїнської конференції молодих учених і студентів, м. Київ, Національний авіаційний університет, 20 листопада 2020 р. С. 20-23.*

9) Козлов О.С. Правова дихотомія щодо питань безпеки праці як підґрунтя характеристики трудо-правової та кримінально-правової відповідальності за порушення законодавства про охорону праці. *Актуальні проблеми соціального права. м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, 23 квітня 2021 року. С. 165-170.*

10) Козлов О.С. Загальнотеоретична характеристика підстави трудової відповідальності за порушення вимог законодавства про охорону праці. Тези доповідей учасників III Міжнародної науково-практичної конференції. 26 листопада 2021 року. С. 134–138.

11) Козлов О.С. Деякі проблеми забезпечення права на безпечні і здорові умови праці під впливом концепцій соціальної безпеки і соціальної відповідальності. *Правове забезпечення соціальної безпеки в умовах євроінтеграційних процесів: III Міжнародна науково-практична конференція (м. Київ, 16 листопада 2022 року).*

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

Коваль Ірина Федорівна, доктор юридичних наук, професор, декан Юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Турченко Ольга Григорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Міхайліна Тетяна Вікторівна, професор кафедри теорії, історії держави і права та філософії права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Коваленко Олена Олександрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права імені професора О.І. Процевського Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди:

По-перше, у своїй роботі дисертант надає загальну характеристику різним видам юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці (трудо-правовій та у її складі дисциплінарній і матеріальній, адміністративній, кримінальній), детально розкриває необхідні підстави та умови їх застосування. Разом з тим дисертант не проводить порівняльно-правову характеристику цих видів юридичної відповідальності, хоча б декількох, за національним законодавством та законодавством розвинутих зарубіжних країн, насамперед країн-членів ЄС.

По-друге, у Розділі 3 «Інші види юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці» роботи автор характеризує адміністративну й кримінальну відповідальність. Також пропонує аргументоване авторське бачення щодо необхідності визнання існування цивільної і господарської відповідальності за порушення законодавства про охорону праці. На наш погляд, для кращого сприйняття положень цього розділу дисертації, структурно варто було б виділити кілька підрозділів, щоб зміст роботи висвітлював всі види юридичної відповідальності.

По-третє, у підрозділі 2.3. «Відшкодування моральної (немайнової) шкоди за порушення законодавства про охорону праці» на с. 137-138 роботи дисертант критично ставиться до різних підходів визначення розміру моральної (немайнової) шкоди, у тому числі за порушення законодавства про охорону праці. Однак, критикуючи, не висвітлює своє авторське бачення щодо вирішення цієї проблеми, що потребує уточнень на захисті.

Синчук Світлана Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, доцент кафедри соціального права Львівського національного університету імені Івана Франка:

По-перше, дискусійним і таким, що потребує додаткового пояснення, представляється авторське бачення дисертанта щодо можливості існування цивільної та господарської відповідальності за порушення законодавства про охорону праці (с. 169).

По-друге, треба зауважити на використанні автором певних оціночних категорій, які, як представляється, потребують додаткового уточнення, зокрема, «ефективність застосування юридичної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці» (с. 19) «гідні безпечні умови праці» (с. 44), «достатнє покарання» (с. 153).

По-третє, на с. 174 в п. 6 Висновків зазначається, що «Обґрунтовано вважати мобінг (цькування) працівника на роботі специфічною підставою порушення законодавства про охорону праці, що спрямовано на забезпечення стану фізичного, психічного і соціального благополуччя працівника, здійснення заходів, які допоможуть запобігти його проявам у трудовому колективі.». Хотілось би уточнення від автора, додаткових аргументів щодо того, що мобінг (цькування) працівника є специфічною підставою порушення законодавства про охорону праці.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Козлову Олександрю Сергійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої вченої ради

Ірина КОВАЛЬ

